

Eindhoven straalt en schittert

Duizenden leds en lasers lichten Eindhoven op in november tijdens het lichtkunstfestival *Glow*. Ook de rest van het jaar straalt de lichtstad van alle initiatieven waar design en hightech elkaar ontmoeten. Tekst Marianne Wilschut | Foto's Jurjen Drenth ▶

Stroomt er nou echt water door de Lichttoren? Dit iconische, zevenhoekige gebouw, dat ooit werd gebruikt als gloeilampenfabriek en later het hoofdkantoor van de lichtdivisie van Philips huisvestte, is deze avond het projectiescherm van *Tower of Light*. Deze vijf minuten durende lichtkunstinstallatie laat magische 3D-kunststukjes zien. Zo lijkt het op een gegeven moment of er water door het gebouw stroomt en draaien de verdiepingen ogenschijnlijk als een Rubiks kubus heen en weer. Tijdens *Glow*, het lichtkunstfesti-

Eindhoven is misschien niet het mooiste meisje van de klas, maar wel het spannendste

val dat ieder jaar in november een week lang (dit jaar van 9 tot en met 16 november) de Eindhovense skyline oplicht, word je als bezoeker 's avonds over een afstand van vijf kilometer langs ruim dertig lichtkunstinstallaties geleid. Een lampjessafari waar je mond soms bij openvalt. Zo is de Sint-Catharinakerk het scherm van een spectaculair bewegende 3D-projectie.

Designers en technologen

Vlak bij de kerk, op het Stadhuisplein, lijkt het alsof lichtbundels mij en mijn bewegingen aftasten, wat me een beetje een onbehaaglijk gevoel geeft. “Licht heeft visueel, emotioneel en sociaal invloed”, legt Philip Ross, de ontwerper van dit lichtkunstwerk, mij de volgende dag uit. “Met dit werk wil ik het gedrag van mensen onder invloed van licht bestuderen.” Want naast lichtkunstenaar is Ross ook gepromoveerd aan de TU Eindhoven als industrieel ontwerper. “Juist die mix van wetenschap en design maakt dit zo'n leuke stad, een

besef dat langzaam in de rest van Nederland begint door te dringen. Ik hoef tegenwoordig op feestjes haast niet meer uit te leggen waarom ik graag in Eindhoven woon.” Want Eindhoven is, zoals de inwoners van Lampegat zelf zeggen, misschien niet het mooiste meisje van de klas, maar wel het spannendste. Na het vertrek van het hoofdkantoor van Philips heeft de stad zich opnieuw uitgevonden dankzij de energie en creativiteit van designers en technologen die, gesteund door ondernemers en het bestuur van de stad, tal van culturele en culinaire hotspots op poten hebben gezet.

Culturele hart

Strijp-S, een van de voormalige industrieterreinen van Philips in de stad, is daar zo'n beetje het bekendste voorbeeld van. In de oude fabriekspanden zitten tegenwoordig lofts, kantoren van creatieve ondernemers, musea, podia en pop-up-winkels. Het is het culturele hart van de stad en het centrum van de *Dutch*

Design Week, die elk jaar in oktober plaatsvindt. Ook hier vind je overal slimme lichttoepassingen. Zo heb ik vanuit het raam van de creatieve ijsalon *Intelligentia Taste Rooms* goed zicht op de bewegende lampen die de *Leidingstraat* verlichten.

Terwijl ik geniet van mijn ijsje met de smaken framboos-rozemarijn en walnoot-soja, bewonder ik de lampenchoreografie op deze hangende staalconstructie waarlangs vroeger gas, stroom en water werden vervoerd. Naast licht is er ook groen te zien. Toen de verboden stad, zoals *Strijp-S* vroeger wel werd genoemd, een nieuwe bestemming kreeg, werd de *Leidingstraat* door de bekende landschapsarchitect *Piet Oudolf* met groen beplant.

Verboden stad

Iets verderop op *Strijp-S* komt de combinatie van groen en licht terug bij stadslandbouwbedrijf *Duurzame Kost*. De groenten die hier onder ledlampen groeien, worden onder andere verkocht bij de onderburen, de overdekte markt van *Vershal Het Veem*. Waarom *Strijp-S* de verboden stad werd genoemd, kunnen ze je in het *Philips Museum* in het centrum goed uitleggen. Op zaal lopen verschillende oud-medewerkers van het bedrijf rond om de bezoekers uit de eerste hand te vertellen over de uitvinding van de gloeilamp, cd-speler, het cassettebandje, de Philishave en allerlei medische scanapparaten. Om de geheimen achter deze vondsten te beschermen, mochten vroeger alleen *Philips-werknemers* met een pasje het terrein van *Strijp-S* op.

Iconische tafel

Schuin tegenover het *Philipsmuseum* zit *Vielgut*, een winkel waar onder ►

3D-projectie op de Sint-Catharinakerk.

De Lichttoren van Philips als projectiescherm.

Het Van Gogh-Roosegaardefietspad.

Onderzoekers testen of lampen en geuren de sfeer op straat positief kunnen beïnvloeden

meer woonartikelen van Piet Hein Eek te koop zijn. De bekende ontwerper heeft ook elders in de stad zijn licht opgestoken. Op Strijp-R, een ander voormalig industrieterrein, bestiert hij op de 10.000 hectare waar ooit de keramische werkplaats van Philips zat, een meubelmakerij, showroom, winkel en een restaurant. Vanuit de showroom, waar onder andere de iconische sloophouten tafel en andere door Eek ontworpen klassiekers zijn te bewonderen, kun je zo het atelier binnen kijken. De kans is dan ook groot dat je de ontwerper zelf in het complex tegen het lijf loopt, zoals ons dit weekend gebeurt. Ook al heeft Eek een delegatie uit Azië te gast, hij geeft ons graag even een hand en vindt het geen probleem om voor de camera te poseren.

2000 liter bier

Diezelfde relaxte sfeer hangt ook in het door Eek ingerichte restaurant. Op de tap zit hier onder andere bier van Stadsbrouwerij Eindhoven, die speciaalbiertjes met energieke namen als 40 Watt, 75 Watt en 240 Volt brouwt. “Alleen al tijdens het *Glow*-festival gaat er dagelijks 2000 liter van ons bier per dag doorheen”, vertelt Youri Doreleijers, mede-eigenaar van de brouwerij mij in

Café 100 Watt, terwijl hij mij laat proeven van de Shoque le Bocque, herfstbobbier gemaakt van onder andere vijgen en tonkabonen.

Duizenden kleine steentjes

Om te voorkomen dat bezoekers met een slok te veel op voor overlast zorgen, zet Eindhoven – hoe kan het ook anders – licht in. Onderzoekers in het Living Lab op het Stratumseind testen onder andere of ze met lampen en geuren de sfeer op straat positief kunnen beïnvloeden. “Het blijkt dat mensen blij worden van de geur van sinaasappel”, vertelt projectmanager Tinus Kanters. “Tijdens *Glow* testen we of je mensen in menigtes met behulp van licht kunt verleiden om een andere route te nemen.” Tijdens het lichtfestival kan het inderdaad op sommige plekken in de stad vrij druk zijn. Wij ontvluchten die drukte even met een bezoek aan het Van Gogh-Roosegaardefietspad even buiten de stad. Kunstenaar Daan Roosegaarde, die dit innovatieve, oplichtende fietspad bedacht, liet zich inspireren door *De Sterrennacht*, het wereldberoemde schilderij van Vincent van Gogh, die dit in de buurt van Nuenen schilderde. Zo op het eerste gezicht valt het pad me niet op, maar als mijn ogen aan

het donker zijn gewend en ik met de lamp van mijn telefoon wat bijverschijn, zie ik het toch: duizenden kleine steentjes op het fietspad tussen Eindhoven en Nuenen lichten zachtjes op in de kleuren blauw, groen en geel. Opnieuw een geweldig voorbeeld van waar het huwelijk tussen techniek en design allemaal toe kan leiden. www.gloweindhoven.nl ■

Drie culinaire lichtpuntjes

Naast design en techniek weten deze smaakmakers ook de beroemde Brabantse gastvrijheid te combineren.

- **Restaurant Kazerne**, gevestigd in een loods van een oude marechausseekazerne, is restaurant en expositieruimte ineen. Tijdens *Glow* staat er lichtkunst op het menu. www.kazerne.com
- Chef-kok en horeca-ondernemer Eveline Wu zwaait de scepter in onder andere **Mood** en **Kreeftenbar**, stijlvolle restaurants met een heerlijke internationale keuken. www.mood.nl, www.kreeftenbar.nl
- Boven in de groene toren biedt restaurant **Vane** een geweldig uitzicht over het lichtspektakel tijdens *Glow*. Het eten en de cocktails zijn ook van hoog niveau. www.vane-eindhoven.nl